

Sygn. akt VI Gz 200/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Barbara Frankowska**

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 29 lipca 2013 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa : **Przedsiębiorstwa Usług (...) Spółki z o.o.
w R.**

przeciwko: **M. S.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego
w Rzeszowie Wydziału V Gospodarczy z dnia 4 czerwca 2013 r., sygn. akt
V GC 265/13 upr w przedmiocie odmowy zwolnienia od opłaty od apelacji

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu
w Rzeszowie V Wydziałowi Gospodarczego do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem /k.71/ Sąd Rejonowy oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od opłaty sądowej od apelacji w kwocie 30 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego pozwany nie wykazał okoliczności uzasadniających uwzględnienie wniosku. Sąd Rejonowy wskazał, że dopiero brak efektywnych składników majątkowych rzeczowych lub finansowych pozwalających na pokrycie opłat sądowych uzasadnia wniosek o kredytowanie przez Skarb Państwa. Pozwany natomiast w dalszym ciągu funkcjonuje w obrocie gospodarczym i nie wykazał aby był pozbawiony zdolności kredytowej.

Powyższe postanowienie zaskarżył w całości zażaleniem pozwany zarzucając obrazę:

- prawa materialnego, a to art. 102 ust. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niezastosowanie i oddalenie wniosku pozwanego w sytuacji gdy nie jest w stanie ponieść opłaty bez uszczerbku utrzymania koniecznego siebie i rodziny;
- prawa procesowego mającego wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to:

art. 130 § 1 kpc poprzez brak wezwania pozwanego do złożenia oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania,

o którym mowa w art. 102 ust.2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych,

art. 233 § 1 kpc poprzez zastąpienie zasady swobodnej oceny dowodów oceną dowolną, w szczególności poprzez generalne ustalenie, że pozwany jako osoba funkcjonująca w obrocie gospodarczym, nie wykazał aby był pozbawiony zdolności kredytowej oraz nie wykazał okoliczności uzasadniających uwzględnienie jego wniosku.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Zażalenie pozwanego jest uzasadnione.

Stosownie do treści art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167 poz. 1398 z późn. zm., dalej: uksc) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Zaś z ust.2 tego przepisu wynika, że do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się wg ustalonego wzoru. Jeżeli oświadczenie nie zostało złożone albo nie zawiera wszystkich wymaganych danych, stosuje się art. 130 kpc.

Pozwany w apelacji złożył wniosek o zwolnienie w całości od ponoszenia kosztów postępowania, w tym opłaty od apelacji, bo z uwagi na obecną sytuację majątkową nie jest w stanie ponieść również tych kosztów. Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych nie przedłożył oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, o którym mowa w art. 102 ust.2 uksc. Był to brak formalny wniosku, który należało uzupełnić przed merytorycznym rozstrzygnięciem w zakresie wniosku. W związku z niezpełnieniem tego braku Sąd Rejonowy rozstrzygając w przedmiocie wniosku nie mógł oprzeć się na konkretnej sytuacji materialnej pozwanego, co odrywa rozstrzygnięcie od realnych okoliczności jakie powinny być podstawą orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe uchylono zaskarżone postanowienie na mocy art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc, bo nie dysponując oświadczeniem pozwanego Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy. Ponownie rozpoznając wniosek Sąd Rejonowy uwzględni treść oświadczenia i dopiero na tej podstawie oceni czy pozwany bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny jest w stanie ponieść koszty sądowe.